

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYREN:		VIDÉKEN:	
Félévre . . . 6 kor. — III.	Félévre . . . 9 kor. — III.		
Negyedévre . 3 kor. — III.	Negyedévre . 4 kor. 50 III.		

Felolós szerkesztő és lapfelfelügyelő

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL

Debrecen, Főter Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

Az ünnep után.

Aki vasárnap figyelemmel kísérte az ünneplő tömeget és ha a vidékről érkező híreket is objektivitással, értelemmel tanulmányozza, az látni fogja, hogy az ország általában a legnagyobb izgatottságban van. A régi, nagy idők emlékét elevenítették föl, mint minden évben. Megemlékeztek a szabadság hőseiről, a szabadsajtó kivívásáról, a nagy idők nagy eseményeiről. Az egész ország zászlódiszben pompázott. De ez mind már máskor is ugy volt. Március 15-éről, a mióta nagy és dicsőséges szabadságharcunk lefolyt, a magyar nép mindig kegyelettel és lelkesedéssel emlékezett meg.

Más jellemző mozzanata volt a mostani országos ünnepnek. Az a mély és leküzdhetetlen izgalom, mely a népet megszállta. Soha annyit nem említették a szónokok az aktuális politikát, mint az idej szabadságünnepén. Soha nagyobb hullámokat még nem vetett a nép felháborodása ezen

a napon, a mely a mult emlékeztetének van szentelve, mint most.

Mintha testet öltött volna a valóságban az, a mi a közelmúlt napokban a sajtóban és szónokok beszédeiben kifejezésre jutott, hogy ugyanis az ország a forradalom előtti állapotban van.

Senki sem esodálkozik ezen, csak éppen azok nem akarják észrevenni, a kik az ország nyugalmának s békéjének érzésére vannak hivatva. A kizsákmányoló rendszer tovább folyik. A mindent elnyelő, mindent tönkretévő, vértverejtő, munkát magában abszorbeáló militarizmus egyre többet és többet követel. Az ország semmit sem kap ennek fejében. Nemzeti követeléseinket megvetéssel utasítják vissza; jogos aspirációnk iránt semmi érzék nem mutatkozik. Az iga mind súlyosabban nehezedik a nemzet vállára. Istentől és kormánytól elhagyatva, csak magára van utalva.

A hosszú rabság megteremti a maga súlyos és veszedelmes reakcióját. Negyvennyole előtt

ugy is volt. Akkor is megvetették és elnyomták ennek a népnek szabadságvágyát.

Azt mivel jó volna észrevenni azoknak, a kik ma a kormány élén állnak s a maguk hatalmi kérdéseit fölibe helyezik az ország üdvösségének és nem gondolják meg, hogy egy nép, ha szabadságvágya fölébred és existenciájáért küzd, valósággal legyőzhetetlen.

ORSZÁGGYÜLÉS.

— A képviselőház ülése. —

Elnök: Gróf Apponyi Albert.

A mult ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után elnök szomorú jelentéssel nyitja meg az ülést. Bejelenti Molnár Józsiásnak halálát. 1880 óta volt képviselő és a székelység ügyét buzgólag támogatta. A Ház jegyzőkönyvileg fejezi ki halála iránt érzett részvétét s intézkedik az új választás iránt. B-terjeszti a számvizsgáló-bizottság jelentését.

Szél Kálmán miniszterelnök be-terjeszti a mult év negyedik évnegyederől szóló zárszámadásokat.

A Ház a megfelelő-bizottsághoz utasítja.

Berlini levél.

Berlin, 1903 márc. 12.

„Szívet cseréljen az, a ki hazát cserél.”

Ez a mondás esengett mindig fülemben, mielőtt elhatároztam, hogy utra kelek. Éreztem, hogy nehéz lesz kiszakitanom magamat jóakaróim kedves köréből, ott hagyni az ismerős arcokat, megszokott munkörömet és elindulni a bizonytalan idegenbe, melynek farsztó ösvénye a Parnassusra vagy a Golgothára vezet.

Nehéz töprengésemet kellemes eszlódás váltotta fel. Világért se cserélje meg lelkét senki, ha idegenbe téved, hanem büszkén, dicselkedve kiáltsa ki hazáját és a művelt idegen őszinte rokonszenvvel, választékos figyelemmel fogadja a magyart. En legalább úgy vélem, hogy magyar voltomnak köszönhetem a tularamló szívéllyességet, melyet a német magasabb társadalom körében élvezek. Nem esodálom, hogy művészeink, kiket a magyar fővárosi viszonyok elegendőleg nem méltathatnak, oly szívesen keresik fel azt az őszinte, erős nemzetet, hol elfogulatlanul üdvözlik a törekvést s a valódi tehetség előtt diadalkaput tárnak.

Csak egy példa gyanánt Major Gyulát említem, ki a mult hetekben játszott Berlinben. Szereplése igazi nagyszabású diadal volt, a minőt otthon nem vivhatott ki már csak azért sem, mert hiányzik otthon az a nagy versenykeret, mely a német városokban állandó. Most például, dacára hogy a hangverseny idény végéhez közeledünk, még mindig a legragyogóbb nevek vendégei Berlinnek: a csodálatos Pachmann, a versenyen felüli Kleeberg, Busani, a tündöklő Schapellnikow, a finom Ríslér, a spanyol hévtől izzó Carenno (d' Albert volt neje), a szédületes technikával játszó Godofszky, az önkönl is dicsőített isteni Pugno, Dawson az amerikai csillag, Hinze Reinhold, Buhlig, a nagy pályát ígérő fiatal Rubinstein, de Flagny, d' Albert, Walther, Madelaine, Lula Miss Gemeiner, Nikisch, Leontine d' Ahna, Gerardy a gordonkaművész, Lucien Capet (hegedű), Sandra Drouker, Carl Friedberg, meg aztán az itteni nagyságok: Scharwenka, Klindworth, Thomson, Helene Berard, Susanna Dessoir, Delarose, Tilly Koennen, Smolian, Behr Terézia, Lehmann Lili — stb.

Egy hónap alatt itt többet tanulhattam, mint odahaza esztendőkn át. Nem csoda. A legfényesebb hangverse-

nyek egymást érik; csupa káprázat és varázslat.

Nagyon szép vonása az itteni nő-társadalomnak, hogy a művészet és tudomány minden tényezőjét belevonják a jótékony szolgálatába. A jótékony estélyek fejedelmi pompával rendeződnek néha fix műsor nélkül, ötletszerű számokkal, melyekben a legválasztékosabb szellem nyilatkozik meg, máskor óriási, gazdag és még sem farsztó programmal.

A mentők estélye különös meglepetést hozott. Halál ő felsége cím alatt játszottak el egy rendkívül szellemes színművet. Szerzője: Hans Erdmann. A 4. felvonás után a közönség látni akarta az ismeretlen szerzőt s ime előlépegy bájos, fiatal leányka: Becher Katica. Az operaház estélyén a fenséges ház is jelen volt, a nőegyleti estélyen jelmez-ünnepet rendeztek. Az ehhez esatlakozó népünnepély esodálatosan szép jelenetekre, képekre és táncokra adott alkalmat.

Strauss Richárd látogatott modern hangversenyén legutóbb Smetama, Csajkovszky és a német Huber került előadásra. A Wagner-egylet estélyeinek ténypontja a IX. volt.

Lwoff hercegnő február 27-én az

Michelstädter Útoda.

Kizárélagos czipő raktár!

Bevésett szabott árak!

Piacz-uteza 40 szám alatt, a Hungáriával szemben.

Elnök: Következik a napirend

a katonajavaslat

folytatólagos tárgyalása.

Bolgár Ferenc: Azért szólal fel, hogy reflektáljon a nemzeti-pártot ért támadásokra. (Halljuk! Halljuk!) Védelemre szükségünk nincsen, tudja ezt az egész ország, nem is védekezni akar, csak rámutatni arra, hogy azok a képviselők, a kik őket támadták, nincsenek tisztában a volt nemzeti-párt katonai programjával. Így Buzáth képviselő benyújtott egy határozati javaslatot, melyet egykor a volt nemzeti-párt nyújtott volt be. Csakhogy akkor más idők voltak és más körülmény ellen nyújtották be azt. (Zajos ellentmondások a szélsőbalon.) De különben az ellenünk támadóknak szerinte az volt a céljuk, hogy egyenetlenséget okozzanak a szabadelvű-pártban. Ők elveiket és irányukat meg fogják tartani, mert nem akarják az ország romlását. (Zaj a szélsőbalon.) Nem a volt nemzeti-párt nevében, de a saját nevében beszél. Ha a vitát nézzük, azt kellene hinnünk, hogy a volt nemzeti-pártnak nem is volt más programja, mint katonai.

Olay Lajos: Csak a bojtig ment.

Bolgár Ferenc: Ez eszmét tisztázni kell.

Hentaller Lajos: Mai állásfoglalása ellentétben áll a régivel.

Draskovics Pál: Ez ráfogás.

Kubik Béla: De úgy van.

Draskovics Pál: Hát éppen azt fogjuk kimutatni, hogy ráfogás. (Zaj.)

Elnök (Csenget.): Csendet kér.

Bolgár Ferenc: A volt nemzeti-párt az állami élet egész keretére kiterjeszkedett és pedig nemzeti irányban.

Endrey Gyula: Hol van?

Kubik Béla: Theoriában.

Olay Lajos: Szegre van akasztva.

Bolgár Ferenc: A katonai programja az volt, hogy a szolidaritást a közös hadsereg és a nemzet közt mennél szorosabbá tegye. Erre nézve eszközöket keresett, de mindig szem előtt tartották, hogy a hadsereg érdekeit a nemzeti érdekekkel összeegyeztethessék. Erre töre-

állatvédő-egylet javára nyitotta meg az operaház teremt. A tarka jelmezeken kívül igen érdekes volt a Világteremtés és Paradicsom ábrázolása, melyet Wagner műveiből összeállított zene kísért.

Erősen látogatják a fehér-fekete kiállítás is, hol a secessionisták aratják a diadalt.

Eme mozgalmas művészi élvezetek mellett a berliniek nem feledkeznek meg arról sem, hogy a márciusi esillagos égnél minő érdekességei vannak. A ki a számtalan hangversenyéről leszorul, az vigaszt talál a Preptow-esillagda óriási refraktora alatt. Most az Orionkódót esodáljuk meg, melyet különösen a mult éjjelek holdtalan setéjében igen szépen láttunk, Archenhold igazgató mult heten a Marsról tanított, azon alkalomból, hogy a Mars március 30-án oppositíóba kerül, a midőn is, a kényelmes földközelség mellett a rejtélyes csatornák pontosabban lesznek kikutathatók.

Ilyen a berlini élet. Mint valaha régen, a periklesi Athénben, most itt virágzik az irodalom, tudomány, művészet teljes kibontakozásában és boldognak érzem magamat, hogy az elme és szellem ily fényes megnyilatkozásai közepette sem kell elhallgatnom, megtagadnom magyar voltomat.

Pavelko Jolán.

kedtek és törekednek ma is. Első eszköz volt a katonai nevelés megoldása.

Olay Lajos: Meg van oldva?

Bolgár Ferenc: Meg van oldva.

Olay Lajos: Hogy? Ilyet mondani egy szakembernek.

Bolgár Ferenc: Igenis meg. Mert mit akartunk?

Olay Lajos: Hogy magyar legyen.

Bolgár Ferenc: Hogy magyar ifjakat magyar katonai iskolákban, magyar nyelven, magyar tisztek tanítsanak. Ez az? Nos hát ez meg van.

Gabányi Miklós: Ez csak írott maslaszt. Papiroson van.

Olay Lajos: Ha nem tudnak németül megbuknak.

Bolgár Ferenc: A javaslatot elfogadja. Ebből kiténik, hogy a volt nemzeti-párt a katonai nevelésre vonatkozó követeléseit már 97-ben elérte.

Olay Lajos: Arra feleljen megbukik-e, ha nem tud németül?

Drakulics Pál: Természetes, hogy megbukik, ha nem tudja a studiumot.

Olay Lajos: No hát!

Drakulics Pál: Hát egy katonatisztnak csak kell tudnia németül. (Nagy zaj a szélsőbalon.)

Nessi Pál: De mi azt akarjuk, hogy ne tudjon.

Drakulics Pál: Hát az osztrák tisztek miért tanulnak oroszul? (Zajos ellentmondások.)

Elnök: Csendet kér. (Hosszan csenget.)

Bolgár Ferenc: A másik rész, melyet a nemzeti-párt követelt, szintén a megvalósulás stádiumában áll, mert a katonai büntető perrendtartás legközelebb talán már a jövő hóban a Ház asztalára kerül.

Kubik Béla: Meglátjuk!

Bolgár Ferenc: Határozottan állíthatja, hogy a katonai kérdések leginkább a volt nemzeti-párt fellépése folytán lettek megoldva. Ennek köszönhető az is, hogy azon egyéves önkéntesek, kik a tiszti vizsgán megbuktak, nem kötelesek második évet szolgálni. A nemzeti-pártnak több katonai követeléseik voltak, a melyek azonban nem kerültek szóba s nem képezték vita tárgyát a Házban, mert hiszen azt mindenikük a katonai nevelés folyamányának tekintette. Ami a honvédség tisztségét illeti, az elől nem zárkózik el a kormány sem. Lehetne még két kérdésről beszélni, egyik a póttartalék kontingentálása, a másik a békeleltetés megállapítása a Ház által. Amde e kérdések tisztán katonai és nem politikai kérdések és olyan, melyekről a véderőtörvény revíziója alkalmával beszélni lehet és beszélni is fognak, mert a póttartalékosok kontingentálását most is szükségesnek tartja. A nemzeti katonai politikáról azért nem mondanak le, ha be is léptek a szabadelvűpártba. Hiszen éppen a szabadelvű-pártban igen sok nemzeti követelést hallott, melyeket ők nem is említettek fel. Helytelen állítás az, mintha a szabadelvű-pártban nem lehetne nemzeti katonai politikát követni. Szólv teljesen megbízik a miniszterelnöknek ez irányban tett ígéreteivel, mert azok teljesülni fognak.

Kubik Béla: De mikor?

Gabányi Miklós: Holtjuk után.

Bolgár Ferenc: A szabadelvű részről elhangzott beszédek e vita folyamán éppen azt hangoztatták, hogy a közös hadseregbe minél nagyobb számmal vitessék be a nemzeti érzés. Ez feltétlenül szükséges is. A magyar ifjuságot buzdítani kell, hogy minél nagyobb számmal lépjen be a közös hadseregbe és viszont meg kell adni nekik a lehetőséget, hogy beléphessenek oda. Sok panasz hangzott

fel, hogy a magyar ifjuság idegenkedik a hadseregtől.

Gabányi Miklós: Mert nem szeretik a németet.

Bolgár Ferenc: De neki meggyőződése, hogy helyes irányítással e belhiedelmet meg lehet változtatni. Es ez társadalmilag is rendkívül fontos. (Ugy van! a jobboldalon.) Számadatokkal bizonyítja, hogy az utóbbi időben többen mennek az ifjak a katonai pályákra. De ez sem elég. Kellene a közös hadseregre képzőintézeteknél alapítványi helyeket kreálni, melyeket magyar ifjak töltenének be. A hadsereg kérdésének megoldása csak így lenne lehetséges. Természetes ez gyorsan nem megy.

Kubik Béla: Csak lassan, lassan, lassan!

Bolgár Ferenc: Rámutat arra, hogy helyes irányu fejlesztés mellett egységes hadsereget lehet teremteni. Ott van a francia hadsereg, mely monarchikus szervezetről egy hatalmas egységes republikánus hadsereg lett. A katonai reformok minden országban hosszú tárgyalások után teremtődtek meg. Nagyon sajnálja, hogy a mi jogos törekvéseink az osztrák urak házában a legnagyobb támadásokban részesültek. E támadások igen nagy kárára voltak éppen a hadseregnek magának és kárára a monarchiának. De ez csak a centralista körök mozgolódása volt. A mi hadseregünk nem politizál s ezért elismerés illeti egész Európában. Tisztikara nem politizál, csak hivatásának él. (Ugy van! a jobbon.)

Gabányi Miklós: Azért csak ott vagyunk, ahol a mádi zsidó.

Bolgár Ferenc: Most is éppen úgy, mint mikor az ellenzéki padosorban ült, azt akarja, hogy abba belevigyék a nemzet szeretetét, a nemzet szimpatitáját. A hadseregnek annak kell lennie, ami hivatása: védelmezője a trónnak és a nemzetnek. (Zajos helyeslés a jobboldalon.)

Olay Lajos: De nem császári dinasztikus hadsereg.

Bolgár Ferenc: Egy háboru milliárdokba kerül, azt az ország nem bírja ki. Ezért jobb biztosítási díjként erősíteni a hadsereget. (Helyeslés jobbról. Zaj a szélsőbalon.)

Endrey Gyula: Szomorú biztosítás.

Bolgár Ferenc: A katonai kívánások elől kitérni nem lehet, mert az szükséges. A midőn a javaslatot elfogadja, követeli a két éves szolgálatot. Kifejti ennek előnyeit. Ha a két éves katonai szolgálat behozatalának e javaslat lenne az ára, nem volna drágán megfizetve az. Mert a két éves szolgálat elől ma már kitérni nem lehet. A hadsereg is éppen annyit nyerne vele, mint maga a nép. A két éves szolgálat behozatalának költsége fejenként 80 fillérbe kerülne. E kérdéseket különben máskor fogjuk részletesen megvitatni, hiszen az ellenzék is hive ennek.

Kubik Béla: De nem így.

Bolgár Ferenc: De a 2 éves szolgálat iniciatívája nem az ellenzéki, de e padokat illeti. (Helyeslés jobbról.)

Barta Ödön: Majd bebizonyítjuk az apasági keresetet.

Bolgár Ferenc: E kérdés megoldása elől a külföld miatt sem lehet kitérni. A hadsereg önértetének esorbitása monarchiánk tekintélyének gyöngítése volna ez. A hadsereg ha hareba megy a nemzet virágát viszi magával s a király és a nemzet védelmére teszi. (Ugy van! a jobboldalon. Ellenmondások a szélsőbalon.)

Barta Ödön: Nem mindig.

Olay Lajos: 700 éve nem láttuk.

Uj!

Kelmefestő és vegyészeti ruhatisztító intézet nyílt meg március hó 1-én, Batthányi-utca 2. sz. a. mindenféle női, férfi és gyermekruhákat, függönyök, söt butorszövetek is. — Szabó Emma 8 nagys. házában. Festésre elvállalunk zással vagy átalakításra szánt ruhák fejte nek el. — A ruhák egészben festotnek, csak a mintá-

Rendkívüli szolid árak!
Műhely Vár-utca 7. sz.

Gyors feldolgozás!
Számos pártfogó t. kér:

KONCZ J. és TÁRSA.

Uj!

Bolgár Ferenc: A javaslatot, mint az országra és nemzetre nézve szükségeseget elfogadja. (Zajos helyeslés a jobboldalon. A szónokot számosan üdvözlöik.)

Sebess Dénes: Bolgár Ferenczel polemizál s azt magyar nemzeti szempontból igen sajnálatosnak tartja. Ez valósággal vezeklés volt és nem védekezés, vezeklés a megbízhatóság és a kormányképeség érdekében.

Ivánka Oszkár: Ez gyanusítás.

Olay Lajos: Itt mindenki elmondhatja véleményét, tiszteljük a szólásszabadságot. (Zaj. Elnök cseppet.)

Elnök: Kérem, ne tessék szavarni a szónokot. A szólásszabadságot mindenki tiszteli e Házban.

Olay Lajos: Nem engedjük magunkat terrorizálni. Mi nem gyanusítunk itt, véleményünket mondjuk el.

Ivánka Oszkár: Tessék!

Olay Lajos: Csak mond meg a véleményedet egész nyíltan.

Sebess Dénes: A volt nemzeti pártnak eddigi felszólalásai azt bizonyítják, hogy követeléseik nagyon összezsugorodtak. Eszébe jut Apponyinak egy rég elmondott adomája: valaki egy festőnél képet rendelt, mely egy remetét kellett volna, hogy ábrázoljon. A piktor azonban csak egy remete kunyhót festett s a rendelő azon kérdésére, hogy hát hol a remete, azt felelte, hogy bent a lakban. Ugyanezt lehetne elmondani a nemzeti-párt programjáról is. (Derűtség a szélsőbalon.)

Kubik Béla: Wo ist die Katze?

Sebess Dénes: At kellene jönnie a volt nemzeti pártnak ide az ellenzékre s itt érvényesíteni nagy szellemi tőkájukat. (Helyeslés a szélsőbalon.) Ezután a katonai szállításokkal foglalkozik hosszan s hibáztatja, hogy azokat nagy tömegekben adják ki.

Kubik Béla: Hiszen egész üres a Ház!

Hentaller Lajos: Nem vagyunk negyvenen sem.

Kubik Béla: Így nem lehet tanácskozni.

Elnök: Konstatálja, hogy a Ház nem határozatképes és az ülést 10 percre felfüggeszti.

Egyház és iskola.

Iskolalátogatás. A Svetits-zárda tanítónőképzőjének megvizsgálására Palotay László prelat, nagyváradai kanonok, egyházmegyei tanfelügyelő, mint egyházi kiküldött és Sipos Orbán miniszteri tanácsos, főtanfelügyelő, mint kormánykiküldött tegnap városunkba érkeztek. A két pedagógiai szaktekintély ma és holnap fog küldetésében eljárni s azután tapasztalataikat közölni fogják az egyházmegyei és a királyi tanügyi kormányal, Palotay Kanonok, mint egyházmegyei tanfelügyelő a debreceni róm. kath. fiú- és leány elemi-iskolákat is meg fogja látogatni. Ittlétükben mindketten Dr. Wolafka Nándor püspöknek szívesen látott vendégei.

Pályázat tanári állásra. Az ev. ref. főgimnázium történelem-földrajzi új tanszékére hirdetett pályázat határideje tegnap járt le. Hat jeles és igen képzett okleveles tanár pályázott az állás elnyeréséért. A püspök azonban április 15-ig meghosszabbította a határidőt s így a meghirdetett tanszék betöltésére még mindig lehet pályázni.

Presbiteri gyűlés. Gyöngye érdeklődés mellett folyt le az ev. ref. egyház-tanács ülése. Kiss Aron püspök és

Simonffy Imre főgondnok elnöklete alatt folyó ügyeket és jelentéseket tárgyalta a presbiterium, melynek ülése hat óra előtt már véget ért.

VIDÉK.

Dinamit-merénylet.

— Saját tudósítónktól. —

Vakmerő merénylet történt péntek este az Oravica közelében lévő Székás községben. Az Oravica és steierlaci bánya- és fém munkásoknak nagy része Székás községben lakik, ahol van egy dalos körük is. Ennek a körnek tagjai elhatározták, hogy ők is megünneplik március 15-ét s erre az alkalomra hazafias dalokat akartak betanulni.

A mondott napon este 8 óra tájban is épen énekpróbát tartottak, amikor egy óriási durranás rázta meg a levegőt. A munkások kirohantak az épületből s akkor látták, hogy dinamit-merényletet akart valami gonosz ember ellenük elkövetni.

A robbanásra szánt dinamitot azonban rosszul helyezték el, e miatt csak az épület falai repedeztek meg és az ablak üvegek törtek össze, de emberéletben szerencsére nem esett kár. A csendőrséget azonnal értesítették az esetről, amely kutatni kezdett a tettesek után.

A gyanu kezdettől fogva a román munkásokra esett és nem ok nélkül, mert másnap már kiderült, hogy a merényletet Pontomesen Ilia és Bogárun György bányamunkások követték el, akik a robbantáshoz használt dinamitot a szertárból lopták. Bogáru lakásán találtak több dinamitot is, hozzávaló gyújtószinórokkal. A két merényletet letartóztatták és bekísérték a járásbírószághoz.

Rejtélyes halott az országuton.

Szilágyi Sándor fiatal kőlyi gazda minap Nagyváradra ment és négyszáz korona értékű szőlővesszőt adott el. Estefelé hazaindult Kólyra s az utána jövő fuvarosok reggel halva találták meg az országuton. Több ütés van rajta, a nyakán pedig éles baltavágás nyoma. A holttestet beszállították a községbe. Zsebeiben mindössze nyolevan koronát találtak meg s így valószínűnek látszik, hogy a szerencsétlen ember büntény áldozata lett. A nyomozást azonnal megindították, de ezideig még nem vezetett eredményre. Más forrás szerint Szilágyi Sándor Biharon túl leszállt a lószerszámot megigazítani. Mikor felült, lovai megvadultak, hirtelen megrántották a szekert s a gazda oly szerencsétlenül bukott le, hogy eszmárára beleakadt a lős fejébe és egész felső testével vonták a lovak a szekér mellett, míg végre a kerekék közé került, melyek teljesen összezúzták.

MULATSÁGOK.

Kedélyes estély. A debreceni borbély- és fodrászsegédek asztaltársasága folyó év március 18-án, azaz szerdán este 7 és fél órakor a „Dróher” söresarnok tételikéjében kedélyes estélyt rendez. — Belépti-díj nincs. A meghívó egyuttal belépti-jegyül is szolgál. Műsor: 1. Nyitány. Kiss Gyula és zenekara által. 2. Megnyitó beszéd: tartja Goldstein Gyula. 3. Bujdosó: szavalja Farkas Lajos. 4. Az orr: vig monolog Pájer Janika. 5. Az obsitos: Petőfi Sándortól, Vörös Lajos. 6. Kuruc nóták: előadja Kiss Gyula és zenekara. 7. Bajos Jeremiás: vig monolog előadja Takács Balázs. 8. Ivás köz-

ben: Petőfi Sándortól. Szántai József. 9. Göre kuplók: éneklő ifjú Göre G. bíró ur helyettes. 10. A hü leány.

SZÍNHÁZ.

Szentgyörgyi és Ujházi.

Kolozsvárott játszott a minap Ujházi Ede és ott találkozott az öreg Szentgyörgyi Pista bácsival, a nagy művészszel. Érzékenyen szorongatták egymás kezét.

— Hej Pista, te is megvénültél azóta, hogy elhagytuk együtt az iskolát.

— Pista bácsi szomoruan bólintgatott.

— Meg bizony, talán ez a színház is okozta, ez a szellős vén hombár, bizony most is fáj az egyik oldalam.

Aztán kezdődött az előadás. A lámpák előtt — sokaknak feltűnt, — hogy milyen hosszasan és szeretettel szemlélgeti Ujházi a vele együtt játszó Szentgyörgyit. S bizony ennek oka is volt. Mert amikor a felvonás végénél összetalálkoztak az öltözőben, a mester összeöskolta Pista bácsit s úgy kiáltotta:

— Nem igaz Pista, dehogy is öregedtél meg, sohase voltál fiatalabb, mint most vagy!

S büszkén nézett végig az ifjabb generáción.

— Marhák ide nézzetek, mikor lesztek ilyen fiatalok, mint mi ketten.

A kilencedik.

(Vigjáték három felvonásban. Irták dr. Barthos Andor és dr. Hódy Lajos. Először adták Debrecenben 1903 március 16.)

Nem vagyunk tisztában azzal, hogy vajjon vigjáték, vagy irány-színmű a Hódy és Barthos doktorok darabja. Múltatni akar-e, humorával a kedélyünkre igyekszik-e hatni, vagy pedig a párbajellenes liga eszméit szolgálja. Mert a mikor a vigjáték úgy, a hogy összebogozott csomójának megoldását, a megoldás helyett a darab egyik főszereplőjének Loeska Lázárnak predikációját hallottuk a gavaltérról, a ki hogy párbajképes legyen, huszonnégy óra alatt kifizeti kártyaadósságát, szabó kontójának kiegyenlítését azonban durván megtagadja. — És ebből következettük aztán, hogy A kilencedik irány-színmű. Vigjátéki voltát pedig azért vonjuk kétségekbe, mert bizony kevés benne a vigjátéki elem. A humorral nem bántak valami pazarul a szerzők, a helyzetkomikumtól is tartózkodtak.

A darab meséje Loeska Lázár meggazdagodott vendéglős körül forog. A derék Loeskát azzal fenyegeti régi ideálja Neszmélyi Aranka, hogy ha feleségül nem veszi, vagy nem ad neki százezer koronát, akkor szírelmük élő sarjának, Margitnak, vőlegénye báró Keveházy párbajra hívja és agyonlövi. Keveházi már nyole embert agyonlőtt és Loeska Lázár lesz a kilencedik. E kilencedikké levés, vagy nem levés körül forog a három felvonás, a míg aztán kiderül, hogy Neszmélyi Margit leánya réges-régen meghalt, a párbaj csak gyenge erőszak lett volna. Mikor minden kiderül, a függöny békésen lehull.

Egy pár jobb ötlet tarkítja ugyan a darab szürkeségét, de a hatás természetesen nem az volt, a mit egy gördülő szellemes vigjáték szokott felfakasztani.

A szereplők buzgósággal játszottak. *Sebestyén* Loeska Lázárt sok józú vonással ruházta fel. Többet produkált, mint amit a szerep megérdemelt. Úgyes volt Csige Ilonka, ugyszinte Havasi Szidi. Jelentős sikere volt *Györfi* Mariskának, a kinek erős haladását a legőszintébb örömmel látjuk. Kis szerepében is kitűnőt nyújtott *Iványi* Antal. A szerzők

Tavaszi idényre áruim megérkeztek, utólérhetetlen ujdonságok, transvaali bluzbenek, legdivatosabb bel- és külföldi szövetek, Japán és Ráglán felöltök. Delén 3 k., színes ibolya vászon 15 mtarét.

Kétszeres árukészlet!

Nagy választék.

Megtékinthetés tisztelettel rem:

Asztalos József áruhaza

— Debrecen, Kossuth-utca. —

közül dr. Hody Lajos volt jelen, a kit többször hívtak a lámpák elé s meg is babérkoszorúzták. (s. b.)

A paraszthűség. Than Gyula népszínműve legutóbb Komjáthy János színtársulatának előadásában került színre a debreceni színpadon a közönség általános tetszése mellett. A törzs színházi publikum még emlékeztetik a tiszta magyar levegőjű darab értékes sikerére. Makó igazgató kérésére a szerző ismét átadta előadásra darabját s hisszük, hogy az öt évi pihenés után épen az a sikere lesz a darabnak, mint volt a Komjáthy és még előbb a Tiszai regime alatt. Az előadásnak különös érdekessége az lesz, hogy a színtársulat ünnepelt szubrett primadonnája Felhő Rózi — Bodrog Esztike szerepében ezúttal először játszik népszínműben.

A finn-estély főpróbája. A finn-estély főpróbája pénteken reggel 9 órakor kezdődik a városi színház színpadján. A rendezőség kéri a szereplőket, hogy a főpróbán pontosan jelenjenek meg.

ÚJDONSÁGOK

A tiltakozó küldöttség indulása.

Debrecen, március 17.

Az az impozáns küldöttség, a mely a katonai javaslatok elleni tiltakozó feliratot Budapestre viszi, hivatalos értesítés szerint *ma este 10 óra 26 perckor induló vonattal utazik fel a fővárosba.* A gyülekezés este féltíz órakor történik az államvasúti indóház várótermében.

A kik a küldöttséggel Budapestre akarnak menni, azok a mai napon még jelentkezhetnek *dr. Bacsó Dezső, József kir. hercegetea 6. szám alatti ügyvédi irodájában délután 5 óráig,* aztán este a vonathál.

A küldöttségnek azon tagjai, a kik nem az esteli vonattal indulnak, hanem már előbb felmennek a fővárosba, szerdán reggel fél 8 órakor *Budapestben a Kerepesi-ut sarkán levő József főherceg-szállodában csatlakozzanak a küldöttséghez.*

* A polgármester Budapestén.

Kovács József polgármester tegnap délután a gyorsvonattal Budapestre utazott. A polgármester részt vesz azon az értekezleten, a mely ma lesz Budapestén és a melynek egyetlen, de igen fontos tárgya a városok által viselt kormányhatóság körébe tartozó funkciók költségétől való megszabadulás. — A polgármesterek értekezlete módot akar találni, hogy mindeme terhektől megszabaduljanak a törvényhatóságok. Értekezletüknek határozatát küldöttség útján tolmácsolják a belügyminiszternél.

* A borellenőrző-bizottság ülése.

A borellenőrző-bizottság e hó 20-an, pénteken a városháza nagytermében Nemes Kálmán elnöklésével ülést tart.

*** Debrecen Rákóczi emlékei Kassán.** Felsőmagyarország történelmi multu városában, a szabadság egykori sziklavárosában Kassán ez év nyarán Rákóczi kiállítás rendeznek. Összegyűjtik az egész országból mind azokat a történelmi emlékeket, amelyek a Thököli-, Rákóczi-korral vonatkozásban vannak s a mult emlékeztetőjéül egy kuruc kiállításban csoportosítják össze. A kiállítás igazgatósága megkereste Debrecen város tanácsát, hogy a tulajdonában levő Rákóczi-emlékeket a kiállítás számára engedje át. Két becses történelmi okmányt IV-ik Mohamed szultánnak Debrecen részére 1682. március 19-én kiadott oltalom levelét és egy 1660-ban kelt török császári parancsot meg is nevez a kiállítás igazgatósága, mint amelyekről biztos tudomása van, hogy Debrecen tulajdonát képezik. Az esetleg köztudatban nem ismert okmányokra és emlékekre vonatkozó felvilágosítást szintén a tanácstól várja. A polgármester hazaérkezése után fogja a kérelmet elintézni.

*** Az országos malomegyesület közgyűlése.** Az országos malomegyesület e hó 18-án délelőtt 10 órakor tartja Debrecenben a „Korona” vendéglő nagytermében közgyűlését Vörös László nyug. államtitkár elnöklésével.

*** Francia vendégek Debrecenben.** Pár nappal ezelőtt egy előkelő társadalmi állású budapesti úri ember kérdést intézett Kovács József polgármesterhez, vajjon egy kiránduló társaság, a mely Franciaországból jönne Debrecenbe, szives fogadtatásban részesülne-e városunkban? A kiránduló társaság Párisból indul Magyarországra s tagjai tanárok és mérnökök. A polgármester természetesen kijelentette, hogy az idegen vendékeket szivesen látja s fogadásukról illőképen gondoskodik.

*** Középiszkolák játszóttere.** Wlassics miniszter tudvalevőleg elrendelte a középiszkolai ifjuság nyilvános játszóttereinek létesítését. A debreceni játszóttere színhelye a Nagyerdő valamelyik nagyobb tisztása lesz. A városi tanács tegnap ártirt a püspökhöz, hogy az ev. ref. főgimnázium számára külön játékeret óhajt kihasíttatni. A játszóttere ügye a főiskolai igazgatótanács május 12-iki gyűlésen kerülnek tárgyalás alá.

*** Fényes esküvő.** Fényes esküvő volt tegnap délután az állami anyakönyvi hivatalban. — Kunze Gusztáv es. és kir. huszárfőhadnagy esküdött örök hűséget szunyogi Szunyoghy Sándor ny. kir. pénzügyigazgató és neje Béressy Ilona leányának, Szunyoghy Juliánnának, a debreceni úri leánytársaság egyik bájos tagjának. Az esketést teljes díszben Oláh Károly anyakönyvvezető végezte, aki szép beszédet is intézett az új párhoz. Tanúk voltak Karap Mór földbirtokos és olchvári Olchváry Zoltán kir. táblai elnöki titkár.

*** Az eladósodott városok.** Most mikor a városok akcióba léptek tarthatatlan helyzetük orvoslása végett a belügyminiszter naiv kérdéssel fordul a törvényhatósági joggal felruházott városokhoz. Arra kíváncsi ugyanis a városok pénzügyeinek legfőbb öre, hogy mennyi

adóságuk van a városoknak. Vagyis ott fenn a központban a régi nótát fújják: statisztika és ismét statisztika. Hogy ez a világ legmeddőbb munkája, azt tudja mindenki, a ki a papiros dühöngésével tisztában van. A mostani statisztika is csak arra való, hogy a belügyminiszteriumban még magasabba halmozzák azokat az aktákat, a melyek a túltengő bürokratizmus kinvéséből keletkeztek s legfőbb hasznuk az, hogy sem nem ártanak, sem nem használnak. Mert ugyan mit akar a belügyminiszter a városok adólistájával? Ki akarja fizetni adósságait? Aligha! Vagy azt tervezi a kormány, hogy a városok zilált pénzügyi viszonyait törvény útján rendezzi. Ez igen épületes és nagyszerű cselekedett volna. Azonban ismerve az állam szikkkeblőségét, előre megjósolhatjuk, hogy ebből semmi sem lesz. Hanem igenis az állam szépen összeírja a városok adósságát és aztán ad akta teszi a horribilis számokkal telt ügydarabokat.

* Vívóakadémia Debrecenben.

Hallósy Ödön és Sz. Benedek, Sándor debreceni vívómesterek április 5-én nagyszabású vívóakadémiát rendeznek a Bikaszálloda dísztermében. Az akadémia jellege nagyjából az a tavalyinál is, mely pedig tudvalevőleg igazi mestertorna volt. Már eddig is több olasz vívómester és számos külföldi amatőr is beküldötte nevezését a versenyre. A kardvíváson kívül vívtörvény is lesz. Az akadémiának rendezősége Debrecen úri társadalmának előszereplő férfaiából áll.

*** Vecsey Imre beteg.** Vecsey Imre főjegyző hülésből származott betegség miatt gyöngéledik s e miatt pár napig szobáját fogja őrizni.

*** A tüdővész.** Március minder évben veszedelmes időjárást hoz. különösen az apróságokra. Debrecenben most a tüdőlob járványszerűleg kezd fellépni. Két nap alatt tizenegyen haltak el tüdőgyulladásban.

*** A hortobágyi állatkóroda műszerei.** Debrecen városnak kint a hortobágyi-pusztán van egy ügyesen épített állatkórodája, a melynek ez ideig csak az volt a fogatkozása, hogy orvosi műszerekkel nem volt kellőleg felszerelve. Király Gyula tanácsnok a gazdasági-bizottság kezdeményezésére segített a dologon s tegnap 50 drb új műszert hozatott 200 koronáért a hortobágyi állatkórház részére.

*** Öngyilkossági kísérlet.** Megakart válni Arany János ácssegéd az élettől. A szörnyű elhatározásához meg volt a kellő bátorsága is, csak nem volt szerencséje hozzá. Tegnap erősen bepálinkázva állított be egyik helybeli vaskereskedésbe forgó pisztolyt vásárolni. Dult area és különös viselkedése gyanút ébresztett a segéd lelkében, a ki kiszölgálta ugyan neki a kért pisztolyt, de történeteket olyanokat adott hozzá, melyek csak egy számmal nagyobb pisztolyba illenek bele. Arany nem vette észre a cselt, fizetett és távozott. Egyenesen az Árpád-térre ment, ott valami nagy nehezen bele esömösztölte a golyókat s a fegyvert maga ellen fordítva elsütötte. A revolver csütörtököt mondott. Arany háromszor kísérelte meg a revolvért elsütöni egyszer sem sikerült neki. A közelben álló nap-

PROPPER ILONA

Gyászkalapok állandó raktára!

(Biedermann palota, I. ső emelet, feljárt a fölépcsőn) értesíti az igen tisztelt hölgyközönséget, hogy a tavasz és nyári idényre megérkeztek a legszebb s legelegánsabb ujdonságok a legolcsóbb árak mellett, ugy női, mint gyermek kalapokban.

Tanuló leányok felvétetnek.

számosok végre is figyelmesek lettek rá, észrevétlenül megkerülték és kicsavarták kezéből a revolvert. Persze ez nem ment olyan könnyen, mert Aranyban szörnyű nagy volt az elkeseredés és megmentői szívességét szokás ellenére pofonokkal és rugásokkal fizette ki. A nagy kavarodásnak a rendőr vetett véget, a ki a minden áron halni akaró Aranyt a rendőrségre kísérte. Ott elkobozták tőle a revolvert s ráadásul botrány okozásért pénzbírsággal sújtották. A halni vágyó nős, családos ember.

* Kiss Áron püspök egészsége.

Egyik lap tegnapi számában azt újságot, hogy Kiss Áron püspök ágybafekvő beteg. Ez a hír városszerte érthető aggodalmat keltett, azonban szerencsére nincsen semmi pozitív alapja. Kiss Áron püspök ép egészségben van és tegnap délután elnökkölt is az egyháztanács ülésén.

* Pavelko Jolán berlini sikere.

Pavelko Jolán, a debreceni Zenedének kitűnő zongoraművésznője, most tanulmányuton van és néhány hónap óta Berlinben tartózkodik. A művésznő legutóbb egy igen fényes hangversenyen működött közre. A VIII. Rhapsodiát játszotta, oly nagy sikerrel, hogy két ráadást is kellett adnia. A hangverseny színvonalára különben jellemző, hogy Pavelkóval együtt Januskiewitz, Raschig és Abich Melanie, a berlini szoarék neves csillagai is közreműködtek azon. Mindenesetre örömmel és büszkén adjuk hírül e sikert. Pavelko kisasszonytól különben mai tárcarovatunkban „Berlini levél” címen érdekes művészeti ismertetést közlünk.

* A Stencinger-ház kisajátítása.

Tegnap délután három órára értekezlet volt összehívva a Stencinger-ház kisajátításának ügyében. Az értekezletet azonban nem lehetett megtartani, mivel az érdekeltek nem jelentek meg. A március hónap úgy látszik épen nem kedvező a bizottsági ülésekre és értekezletekre. A tisztelt tag urak a természet szépségeibe merülnek el s a komor tanácskozásnál többre becsülik a tavaszt.

* Véres támadás.

Verekedést Dobránszky Gyula nélkül Debrecenben el sem lehet képzelni. Ez a javithatatlan ember csak tegnap reggel szabadult ki a rendőrség börtönéből, a hol egy heti büntetését ülte le, már délbe ismét lezárták. A rendőrségtől kijövet egy hasonszörű emberrel Gyöngyösi Gábor napszámossal akadt össze, a kivel egy Hatvan-utcai korezmába tért be. Délben részegen kerültek az utcára s a velük szemben felelőségével a karján haladó Horváth Sámuelnek utját állották és minden ok nélkül ütlegelni kezdték. Gyöngyösi a verekedés hevében kést rántott elő s azt Horváth oldalába döfte. A vércs jelenetnek sokan voltak tanúi, de közbe lépni senki sem mert. A késelő dühöngőket a rendőrök megkötözve vitték a központra.

* **Az iparos-kör** a választmány határozata értelmében folyó hó 22-ikén, vasárnap délután 3 órakor tartja meg rendes közgyűlését saját helyiségében, a mely közgyűlésen való megjelenésre a kör tagjait tisztelettel meghívja — az elnökség.

* **A községi iskolaszék kisértetizik.** Kovács József polgármester most már harmadszor bocsátott ki meghívót a

községi iskolaszék tagjaihoz, amelyben felszólítja őket az alakuló ülésen való megjelenésre. Az iskolaszék tagjait talán megfogja hatni a harmadszori meghívás és mégis csak meg alakítják azt az omni-buzus iskolai hatóságot.

* **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon jó barátaim és ösmerőseim fogadják őszinte hálás köszönetünket, kik szeretett kis fiunk, Imre Antal végtisztességtételénél szíves megjelenésükkel fájdalomukat enyhítették. Szappanos Alajos és neje.

* **Halálozás.** Somogyi József városi tisztviselő folyó hó 15-én, éjjeli 11 órakor, életének 44-ik, boldog házasságának 18-ik évében, hosszas szenvedés után elhunyt. Hült tetemei folyó hó 17-én délután 3 órakor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint a Burgondia-utca 14. sz. háznál tartandó gyászina után, a Kossuth-utcai temetőben örök nyugalomra tételni. Mely végtisztességtételre rokonainkat, barátainkat és az elhunyt-nak hivataltársait szomorodott szívvel meghívjuk. Debrecen, 1903. március 16. Bánatos neje: özv. Somogyi Józsefné, Trásy Ida; gyermekei: Gábor, Katia és János. Edes anyja: özv. Somogyi Jánosné, Pálffy Juliánna. Testvérei: Imre, nejevel Veisz Franciskával és gyermekeivel; Amália, férjével Szász Györggyel és gyermekeivel; András nejevel Nagy Zsuzsánnával; Margit, férjével Biró Józseffel és gyermekeivel; Gyula, nejevel Rozma Zsuzsánnával; István, nejevel Szabó Zsuzsikával; előbb elhalt testvéreinek gyermekei: Trásy Margit, András és Erzsébet; valamint számos rokonok nevében is.

* **Tolvajnö köruton.** Elkerült Debrecenből Nyakas Sándorné Nagyváradra. Itt már nagyon rosszul ment a dolga, mert minden kis lopáson rajta vesztett. Ha valami lopás adta elő magát, a rendőrségnél azonnal Nyakas Sándornét vették gyanuba. Nem is mert már működni, tudta, úgy is hiába, a rendőrség rögtön nyakon esipi. Olyan helyre akart hát menni, ahol még nem ismerik. Erre a célra Nagyváradot szemelte ki. Alig tette be a lábát, már lopott. A rendőrség elfogta, egyben megkereste a helybeli bünygyi osztályt, Nyakas Sándorné előéletéről kívánván bővebb adatokat. A rendőrség hosszú kivonatban küldte meg a kívánt adatokat.

* **Tegnap halottak.** Vasárnap és tegnap a következők hunytak el Debrecenben: Morvai Lajos r. k. 7 hónapos, Siska István r. k. 20 hónapos, Szegedi Mária ev. ref. 17 éves, Bak István ev. ref. 23 napos, Posta Juliánna ev. ref. 20 éves, Lővei Etelka ev. ref. 22 hónapos, Blaskó András r. k. 54 éves napszám, Harangozó Sándor ev. ref. 48 éves gazdasági cseléd, Pócsi József ev. ref. 47 éves napszám, Faludi Piroška Etelka ev. ref. 6 hónapos, Nádasdi Margit ev. ref. 4 éves, Mészáros Ferenc ev. ref. 58 éves gőzmalmi munkás, Fehértói Eszter ev. ref. 1 éves, Somogyi József ev. ref. 43 éves városi tisztviselő, Pap Jánosné ev. ref. 34 éves.

* **Urak figyelmébe!** A jobbizlésű közönségnek bő alkalma nyílik férfi ruha szükségét válogatott finomságu, jóízű párosult kiállításban, mérsékelt árban Fényes Mór férfi szabó-üzletében, megyeház épület, megrendelhetni, mivel a tavaszi idényre a legfinomabb angol újdonságok már megérkeztek.

* **Exquisite, Sans Rival, Mator** napernyő újdonságaim megtekintésére felhívom a m. t. vevőközönség figyelmét. Bartha Kálmán divatárúháza, Főtér, városház épület.

* **Legszebb hölgy és gyermek-fényképek** Némethi J. műtermében készüln k. Piac-utca 42.

* **Mindenki tudja,** hogy a Mauthner-féle impregnált takarmányrépamag a legnagyobb termést adja, hogy konyhakerti magvaiból a legjobb főzelék és zöldség terem és hogy virágmagvaiból fakad a legszebb virág. Szóval a Mauthner-féle magvak a legjobbak, készletei a legnaobbak és árai igen olcsók.

* **A Polgári Takaré- és Segélyszövetkezet** az 1902-ik üzletévet 40,740 korona tiszta haszonnal zárta le. Kiadott tagjainak 838,549 korona kölcsönt. Az 1903-ik évi január 1-én megalakult VII. évtársulatba még az egész március hó folyamán jelentkezhetnek tagok minden mulasztási illeték fizetése nélkül.

TAVIRATOK

A király Fejérváryhoz.

Budapest, március 16. Fejérváry Géza báró honvédelmi minisztert a király, születésnapja alkalmából szárnysegédjével br. Aporral üdvözöltette s megajándékozta aranykeretes arcképével. A minisztert születésnapja alkalmából üdvözölték József Agost főherceg és a királyi család tagjai is.

Molnár Józsiás halála.

Budapest, március 16. A képviselőház ormán gyászlobogó leng. Szomorú esetet jelent a székely-nép érdekeinek egy igaz, önzetlen védelmezője, hogy ne mondjuk pártfogója: Molnár Józsiás nincs többé az élők sorában. Az életerős embert néhány nap alatt leverte lábáról a betegség, tegnapelőtt ment be a Rókus-kórházba, hogy rendszeres ápolásban részesüljön, de az orvosi tudomány már nem segíthetett rajta, tegnap délután rövid szenvedés után elhunyt. A Ház folyosóján mély megilletődéssel tárgyalták az esetet, mert Molnár Józsiás általános tisztelet és becsülésnek örvendett. Hosszu időn át képviselte a székelyföldi kézdi kerületet Kossuth-párti programmal. Az elhunyt képviselőt d. u. 3 órakor szentelik be a Vöröskereszt-kórházban és este szülőföldjére szállítják holttestét.

A képviselőház ülése.

Budapest, március 16. A képviselőház ülésének végéhez fővárosi tudósítónk az alábbiakat telegrafálja. Az ülést Sebes Dénes végig kibeszélte. Apponyi a gyűlést fél 3 órakor bezárta s a képviselőház tagjai részt vettek a Molnár Józsiás koporsójának be-szentelésénél.

Uj báró.

Budapest, március 16. A Magyar Nemzet hiradása szerint a

TOLNAI DANIEL czipőraktárában

Piac-utca 49. a postával szemben, rendkívül nagy választékban megérkeztek a tavaszi idényre mindennemű női-, férfi és gyermekezipők.

Általános elösmert jó minőségű áruk, utolérhetetlen olcsó árban.

király *Rohozzy* György altábornagy, budapesti térparancsnokot báróvá nevezte ki.

Molnár János kanonoksága.

Budapest, március 16. A Pester Lloyd tegnapi számában megáfolta a lapoknak azt a hírt, hogy Molnár János apátot országgyűlési képviselőt legközelebb esztergomi kanonokká nevezik ki. Ezzel szemben illetékes forrásból nyert értesülésünk alapján kijelenthetjük, hogy Molnár János apátkanonokká kinevezése bevégzett dolog. A kinevezéssel egyidejűleg Molnár János lemond a néppárti iroda vezetéséről, mandátumát azonban egyelőre megtartja. A néppárti iroda vezetését Csernoch János prelátus kanonok országgyűlési képviselő veszi át.

Lipót belga király beteg.

Brüsszel, március 16. Lipót király két nap óta beteg. Baloldali szélhűdés érte. Orvosai tanácsára ma Wiesbadenbe utazott, ahol hosszabb kurát fog tartani.

A forrongó Balkán.

Szófia, március 16. Ide érkezett jelentés szerint Sztrachanow mellett egy szakasz török dandár megtámadta a Sarafow vezetése alatt álló fölkelőket, akiket egész a bolgár határig üztek. Mindkét oldalról sokan elesetek.

Ruthének üldözése.

Lemberg, március 16. Tegnap hatszáz ruthén és lengyel diák gyülekezett az egyetemen, akik az osztrák hatóságoknak a ruthénekkal szemben tanusított kegyetlen eljárása miatt emeltek panaszt. A diákokat, a kik az utcára vonultak ki, a esendőrök oszlatták széjjel és vagy huszat közülök letartóztattak.

A földrengés pusztítása.

Teplitz, márc. 16. Fley, Georgendorf és Motzdorf községekben tegnap ismételt heves földrengések voltak. Több ház összedőlt és hat ember elpusztult.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, március 16. Készárúzet bányadt, pár fillérrel olcsóbb. Határidő esőkenő irányzata. Jegyzetelt: buza ápr. 7.62—64, buza okt. 7.50—51, rozs ápr. 6.75—76, zab ápr. 6.08—09, tengeri májusra 6.09—10, tengeri júniusra 6.16—17.

HIREK.

Éjjeli posta.

× **Halálos ítélet.** (Éjjeli express tudósítás) Marburgból írják: Az itteni törvényszék egy heti tárgyalás után költői általi halálra ítélte Weidinger Mihály 22 éves kömüves legényt, a ki Isvancenben egy fiatal leányt gyilkolt meg és rabolt ki.

Értesítjük az igen tisztelt hölgyközönséget, hogy bevásárlási utunkról hazatérve be-

szerztük

× **Megéljenzett szélhámós.** (Éjjeli express tudósítás.) A szombathelyi ujság írja: Óriási érdeklődés mutatkozott Strassnow Szendrei Ignác, a hírhedt kalandor egyénisége iránt. A délután két órakor érkező bécsi vonat elé több száz kíváncsi ember vonult, hogy megláthassa a zseniális szélhámóst. A vasúti perron zsufolásig megtelt a kíváncsiak seregével, sőt az állomás előtt elterülő Ehen-téren is ezernyi ember várta Strassnow megérkezését. A hírhedt család azonban a közönség várakozását is megsealta. A két órai vonat nem hozta meg a várva-várt Strassnowot és a közönség, melynek egyrésze a bécsi vonat megérkezésekor zajos éljenzésbe tört ki, bosszusan távozott. Amint értesültünk, tegnap reggel 9 órakor két esendőr utazott Bécs felé és dében az ajta-brukki állomáson átvette az osztrák esendőroktől Strassnow Ignácot. Lajta-Brukkból délután 4 órakor indultak el Szombathely felé érdekes foglyukkal, kit az esti 7 órai vonattal meghozván, nyomban a kir. ügyészséghez kocsin szállították. Este az állomáson a délutáni jelenet sokkal nagyobb mérvben megismétlődött. Óriási néptömeg harsányan megéljenzte az elegáns külsejű, fess betyárt.

CSARNOK.

A tűzpróba.

— Regény. —

(Folytatás.)

— Ez az általános nézet — válaszolt a rendőrfőnök és épen mivel a rendőrségnek, látszólag tehetetlensége miatt nagy az izgatottság, jöttem önhöz, hogy a válságos pillanatban többször igénybe vett tanácsát kikérjem.

— Van önnek valami vezérfonala, melynél nyomozásaimat kezdek?

— Semmi olyan, melyet vezérfonalnak lehet nevezni. Minden, mit eddig tudunk, itt följegyezve találja ön.

Ezzel egy csomag papírt vett elő zsebéből.

— Hagyja ön itt nekem e papírokat én átvizsgálom ezeket s holnap tudatni fogom önrel, magamra válaom-e az ügyet vagy sem. Van-e önnek ideje holnap reggel ilyen tájban ismét beszólni hozzám?

— Bizony! Sőt még ma este is eljöhettek, ha terhére nem lenne.

— Ma estére Williams burgba érkeztekem.

— Akkor tehát reggel okvetlenül eljövök. Ha ön elhatározná magát mister Templeman, az ügyet elvállalni, nagy gondtól szabadítana meg engem, mert én megvagyok a felől győződve, hogy ha ön éles esztét a lába veti, a gonosztevők okvetlenül hurokra kerülnek.

— Köszönet önnek a bókóért. — Mint már mondtam, majd átvizsgálom e papírokat.

A rendőrfőnök táviratozott és mister Templeman bevégző a látogatás folytán abba maradt reggelizést. Azután bement az irodában dolgozó és tündőve üldögélő ifjával váltott pár barátságos szót s szintén helyet foglalt az asztalnál, hogy a rendőrfőnök irományait átvizsgálja.

Ezek igen terjedelmes jegyzetek voltak s a rablóbanda által véghezvitt gonoszságokat a legkisebb részletekig, mint szintén az eltűnt személyek körülményeinek leírását tartalmazák. Esti hat órakor mister Templeman elhagyta házát, hogy — mint azt a rendőrfőnök előtt is említé — Williamsburgban látogatást tegyen.

Kitünő asztali bor

Vadász Emil ur termelése.

Asztali 1902. évi 1 ltr 26 kr.

Kövidiaka " " 1 " 28 "

Rizling " " 1 " 35 "

kapható

Váray József

kereskedésében, városi új bérház.

3900.—1903.

Hirdetmény.

A városnak a „Veker“ és „Pallag“ bitokain vágatott mintegy 700 csomó hosszú akáczfának eladása elrendel-tetvén, értesítettnek a venni szándéko-zók, hogy az árverés a helyszínén a következő sorrendben és napokon fog megtartatni:

a Vekeren: 1903 március 18-án, szerdán délelőtt 9 órakor,

a Pallagon: 1903 március 19-én, esütörtökön délelőtt 9 órakor,

a hadházi-uton: 1903. március 20-án, pénteken délelőtt 9 órakor,

a bökönyi-uton: 1903. március 21-én, szombaton délelőtt 9 órakor.

D. breczen, 1903. március 14. én.

A városi tanács.

Ajánljuk mindennemű Rimburgi, Hollandi kreás és ezerna fonal vásznainkat, valamint a világhírű Schroll-gyártmányu

első rendű chiffonokat,

csikos jegyű havasi vásznakat, szépségi damaszt asztalmentéket, ágynuzatokra való kanavaszakat, zephireket és mindennemű

menyasszonyi kelegyek

összeállítását elvállaljuk a legjutányosabb határozott árak mellett, továbbá farsangi alkalmi ruhákra való fehér himzet és színes francia batizt ujdonságokat.

Tisztelettel

Jánossy József és Társa

Főtér, a nagy tőzsde mellett.

— Telefon 255. —

Beocsini portland és román cement

legjutányosabb árban és friss minőségben kapható zsák és waggon számára

Stegmüller Árpádnál

Debreczen, Kölcsey-utca 3.

Egeresi gipsz u. m. stukatur, szobrász és alabastrom gipsz

60 kilós zsákokban.

Trágya gipsz gazdáknek.

Kőbányai disztégla sárga és piros.

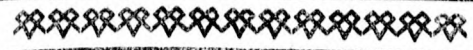
Fenti gyárak kizárólagos képviselote. Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

A tavaszi divat legszebb
ujdonságait,

melyek a t. hölgyközönség szives meglátására várnak. Tisztelettel
Darvas Testvérek

női- és gyermekfelöltők áruháza.

DEBRECZEN, Főtér, a Hungária-kávéház mellett

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek becses tudomására juttatni, hogy

Hatvan-utca 17. szám alatt liszt, korpa, főzelék és sóraktáramban, a legszolidabb árak mellett, kisebb és nagyobb mennyiségben pontos kiszolgálásról kezeskedem.

Kérem a n. é. közönség becses pártfogását.

Teljes tisztelettel.

Stern Ignátz.

Tulhalmozott raktár miatt

kalapok, cipők, ingek, gallérok kézellők, nyakkendők, pénztárczák szivar és cigarettatárczák és számos itt fel nem sorolható áruk

beszerzési áron lesznek árusítva.
Jó minőségű ingek 85 krajczártól.
Színes kézellő párja 20
Férfi cipők 2 frt 30
Kalapok 55 krtól feljebb

Miklós és Markbreit

Bazár üzletében Frohner szálloda mellett.

Hentes üzlet átvétel!

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek becses tudomására juttatni, hogy **Csapa utca Zenede épület 20. szám alatti Bikfalvi Imre fele hentes-üzletet** átvettem, melyben naponta friss marha- és sertés hússal, zsirnakvaly, haj, sós szalonna, fű-töltés és friss kolbász, a legszolidabb napi árakon kisebb és nagyobb mennyiségben kapható.

Az áruk legjobb minőségéről és pontos kiszolgálásáról kezeskedek. — Kérem a n. é. közönség b. pártfogását

Maradok teljes tisztelettel

ifj. NAGY JÓZSEF,
mészáros és hentes mester.

Ne vásároljanak csekély értékű gyakran hamisított rumot. Eszenciák ártalmasság az egészségre.

Battle Axe Jamaica rum el van ismerve, min **The Nectar of Jamaica.**

Minden üveg megtöltése a cég személyes ellenőrzése mellett lesz eszközölve.

A. A. Baker & Co London E. C.

Európában és a világon a z. össze kultur államokban a törvény védi.

Debreczenben kapható: Csanak József, Geréby Pál Utódlai, Kontsek Géza és Komlóssy Lajos urak üzletében.

Szőlővessző és torma eladás.

Kitűnő minőségű gyökeres szőlővesszőt, tormát, torma dugványt ajánl

a gr. Degenfeld József és dr. Balkányi Miklós urak „Erzsébet” szőlőtelepének kezeléségre.

Iroda: Debreczenben, Kossuth-u. 32.

Táncztanítási jelentés!

Van szerencsém az igen tisztolt iparososztály tudomására hozni, hogy f. hó 16-án hétfőn, a Korona című táncsteremben (Csapó-utca 17. sz.) az új

TÁNCZTANFOLYAMOT

megnyitom. — Tandíj 5 frt. — Kivánatra külön colont is rendezek. — Beiratásokat elfogadok a mai naptól ugyanott.

Minden vasárnap összgyakorlat.

Maradtam tisztelettel

Schaf János táncztanító.

Értesítés.

Van szerencsém a m. t. vevő közönséget tisztelettel értesíteni, hogy a tavaszi idényre a legmagasabb igényeket kielégítő női, férfi és gyermek **cipők, kalapok, fehérneműk,**

nyakkendők, valamint más uri di-

vat cikkek már a legdusabb választékban megérkeztek, mely cikkek jutányos beszerzés folytán **meglepő olcsó árakon** becsáthatjuk a t. vevőközönség rendelkezésére.

Előzékeny kiszolgálásról biztosítva vagyunk, kiváló tisztelettel

NEUMANN TESTVÉREK

Debreczen. (Tisza palota)

A legújabb tavaszi **kosztüm- és ruhaszövetek** meglepő szép

— választékban —

— megérkeztek. —

Mintagyűjteményünk hétfőtől f. é. március 2-től kezdve, a nagyérdemű közönség rendelkezésére áll.

Bosznay J. és Társa

divat áruháza

Debreczen, Kossuth-u. 5.

Csőd alatti kiárulás.

Közadós Schwarcz Viktor csődtömegébe leltározott pamutvásznak, schifonok, zephirek, epejesi törülközők, ruhaszövetek, barchettek, jutta szőnyegek, férfi- és női fehérneműk, zsebkezdők, himzett stráfok, függönyök s egyéb e szakba tartozó cikkek Simonffy-utca 2. sz. alatti üzlethelyiségben, 1903 március hó 18-tól kezdve kiárultatnak.

Dr. Nagy Kálmán,
tömeggondnok.

Itt az idő!

midőn a t. gazdálkodó uraknak jó **= búkköny, zab, köles =** stb. vetőmagokra szükségök lesz, mi ezekkel különféle fajban szolgálhatunk.

Teljes tisztelettel

őzv. Weissenberg Jakabné és Fia
Tizenháromváros-utca 39.

Ujüzlet! Legolcsóbb bevásárlási forrás. Uj üzlet!

Van szerencsém a t. közönséget értesíteni, hogy Debreczenben, **Piac-utca 14. sz. alatt, a Bika szállodaival szemben** eddigi üzlethelyiségünket tetemesen megnagyobbítva

Majtényi és Zengevald

t. nyilvánvalóan bejegyzett cégünk alatt egy a mai kor minden követelményeinek megfelelő

— női divat vászon és rövidáru üzletet —

nyitottunk, hol is állandóan nagy választékot tartunk:

Nőruha szövetek, jó mosó cretonok, delin batisztok, zephyrek, szanétok, kész blousok, uri és női fehérneműk, chiffonok, asztalneműk, függönyök, ágyterítők, pique és trico paplanok, valamint mindennemű női és férfi szabó kellelékek, csipkék, csipkegallérok, szalagok és diszkekből. Még itt fel nem sorolt e szakmába vágó egyéb árukból is.

Szelid és olcsó árak mellett előzékeny kiszolgálást igérve, a n. é. közönségnek szíves pártfogásáért esedezünk

teljes tisztelettel

Majtényi és Zengevald

Chiné csikos zephyrek ruhara és blousra 18 krtól feljebb.

Színarató karlonok 17 krtól feljebb.

Apró hirdetések.

Díja 10 szög 40 fillér, minden további szög 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szög 4 kr. 8 fillér.

Levélnél tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg bekezdettik. Apró hirdetések előre fizetendők.

Levelezés.

Tubarózsa levelet irt egy boy.

„Bánatos özvegy” levele van.

Alomképet kergetek, de valóságot keresek. Melyik uriember tudná nekem bebizonyítani, hogy a szerelem igaz valóság. Leveleket „Monna Vanna” postrestante, főposta kérek.

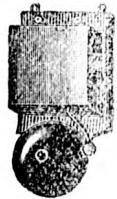
Ajánlat.

Nem hiszi? Meggyőződhetik róla, hogy a mostani tavaszi időnyre, kül nősen női ruhaszövetek és tavaszi női felöltők sehol sem kaphatók oly nagy választékban és oly jutányosan mint Wallerstein Fülöp fiai cégénél (Kistemplommal szemben.) Itt az üzlet most átalakítás előtt van, miért is a jelenlegi kirakat, vasoszlók, kirakat üvegtáblákkal, vasredőnyök stb. minden órában nagyon jutányosan eladó.

Boros Testvérek női-divat áruházában divatos Ruhakelmék. Selymek. Sefírek. Divatos jó Batiszok. Vászna. Szőnyegek. Jó, olesó Fűgőnyök. Ágyterítők. Piperecikkek.

Prágai sonka, bécsi virstli és uradalmi teavaj naponta friss érkezés, kapható ifj. Czegléd József üzletében.

Villamos házi esengők és telefonok javítás és új berendezés szakszerűen készít fél és másfél évi jótállás mellett, tehát a rendben tartás ingyen. Villamos műszerek és felszerelések raktára. Földvári L. debreczeni első Mechanikai és Elektrotechnikai gépgyári műhely és vállalat Kossuth-u. 1. sz. az udvarban.

Három szobás utcai lakás május 1-re kiadó, jó víz az udvarban, ugyanott két szobás minden órán kiadó Péterfia-utca 80. sz.

Jókai-utca 20. szám alatt 4 szobás utcai lakás hozzátartozókkal május 1-re kiadó.

Hajduszoboszlón, mosó- és vasalóintézetet nyitottam. Szabó Józsefnél.

Denaturált szesz, literenként 20 krért kapható Somossy Józsefnél, Petőfi-tér 12. sz.

Férfi, női ruha tisztítást, javítást jutányos árban elfogad, Elek András Egyház-tér 3.

Kitűnő csiraképes vetni való tengeri 1901-iki terméskől 15 korona 20 fillérért kapható, a míg a készlet tart, Rosenfeld Salamonnál, Piacz-utca 68.

Kereslet.

Egy jó családból való fiu tanulókat felvétetik Bán Kálmán fűszerkereskedőnél, Egyház-tér.

Gazdasszonyoknak ajánlkozom, magános urhoz. Czím a kiadóba.

Segéd, jó bizonyítványokkal elsejére felvétetik fűszerüz etünkbe, Deutsch Albert és fia.

Eladás.

Örvendetes dolog, hogy a közönség felvilágosodottsága mellett csak jó áru érvényesülhet. Erre támaszkodva, mint tősgyökeres magyar gyáros ajánlom a legújabb módszer szerint, modern berendezésű gyáramban készült kitűnő pármái ibolya szappanomat, mely a frissen szedett ibolya gyöngéd, kedves illatával bír, a bőrt finomítja és üdíti. Rendkívül szelíd hatásánál fogva a legérzékenyebb arcbőrnek is nagy sikerrel használják. Minden külföldi szappant háttérbe szorít. 1 drb 80 fillér, 3 drb 2 korona 20 fillér. Készítője: Szabó Béla gyógyszerész, pipere-szappangyáros Miskolcon. Ugy ez, valamint többi szappanaim kaphatók: Tóth Béla gyógyszerésztárában, Szent-Királyi Tivadar, Kálnai Lipót, Benyáts Emil, Kontsek Géza, ifj. Czegléd József, Márton Gyula, Weisz Sándor, Tóth Kálmán és Balázs Odón gyógyszerésztárában.

45-50 drb még nem használt diszkötésű regények, elbeszélések és verses kötetek olesón eladók. Czím a kiadóhivatalban.

Kényelmes szép nyaraló nagy árnyékos parkkal a Vénkertben eladó. Értekezhetni Márton Gyula üzletében, a Bika szálloda mellett.

Eladó házak: 1. Az Erzsébet-ut 17. számú 62. négyyszögöles házastelek — 2. A Hadházi-ut 25. számú 105. négyyszögöles telek. — 3. Hajdú-Sámsón főutcaján a Zsidiánszky-féle 464 négyyszögöles házas telek. Feltételek megtudhatók a Debreczeni Első Takarékpénztár titkárnál.

Eladó szőlő a Homokkert 2-dik járásban, közel a vasuti hidhoz, a földüllo ut mentén 3 darab egyenlő 300 négyyszögöles részekre osztva, összesen 900 négyyszögöl egészben vagy egyes 300 négyyszögöles részben. Értekezhetni ott, a 185. sz. alatt lakó tulajdonossal.

Gazdák figyelmébe. Egy jó állapotban levő hombár eladó. Péterfia-utca 18. szám.

Új háló szoba butor, ugyanott egy pedálos czimbalom eladó. Kossuth-utca 22. szám.

Sestakerfben 3 nyilas kitűnő bort termő szőlő eladó. Értekezhetni ifj. Pájer Józsefnél.

Egy féderes hintókoesi eladó Bethlen-utca 17. Ugyanott egy galambducz galambokkal eladó.

Fűszerüzlet berendezéssel, más vállalat miatt eladó. Hatházi-utca 3.

Tőcsökert II. j. 2350 négyyszögöl lucernás, 2-ik éves, négyyszögölenként 90 krért eladó, vagy bérbe kiadó. Értekezhetni Garai-u. 4.

Kézi nyomdák 55 krtól feljebb kapható: Füstös Testvérek-nél.

3-903. kbh.

Hirdetmény.

Debreczen szab. kir. város tulajdonát képező közkórháznál a szemét kihordás és szikviz szállítást 1903 ápril hó 1-től, továbbá a kórházi szegény halottak eltemetését 1903 augusztus hó 1-től kezdődőleg 3 évi időtartamra vállalat útján kívánván biztosítani a kórházi-bizottság, ezeknek szállítására zárt ajánlati versenytárgyalást hirdet.

A szállítási részletes feltételek a közkórház gondnokánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Miután előirányzati ár nincsen, ajánlattevők bánatpénzüket készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban 1903 márczius hó 27-én d. u. 5 óráig Debreczen szab. kir. város közkórházának gondnokságánál oly módon tartoznak letenni, hogy az ajánlati összeg 5%-nak megfelelően. Ezen bánatpénz a vállalat elnyerése esetén visszatartatik biztosítékul és kiegészítendő 10% ra.

A zárt ajánlatok 1903 márczius hó 28-án d. e. 12 óráig adandók be a közkórház gondnokságához.

Később beérkezett vagy bánatpénz letételéről elismervénnyel fel nem szerelt ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

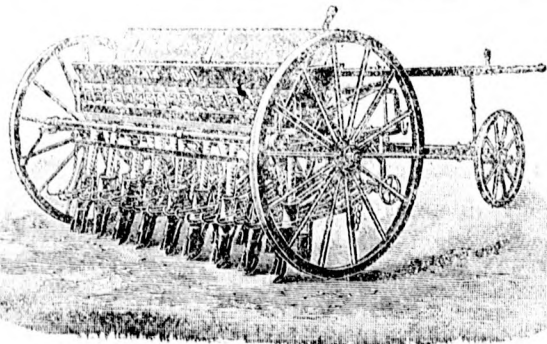
A zárt ajánlatok 1903 márczius 30-án d. u. 4 órákor fognak a közkórház gondnoki irodájában felbontatni.

Az eredmény felett a kórházi bizottság dönt.

Debreczen, 1903 márczius 15.

A kórházi bizottság.

Hazai gyártmány!

WEISER J. C.

GAZDASÁGI GÉPGYÁRA NAGY-KANIZSÁN.

Ajánlja egyetemes aczélekeit [] aczél gerendélylyel, első minőségű tömöraczel-kormányokkal. Kétvasu aczélekeit. Az egyetemes ekékhez alkalmazható összes felszerelvényeit, boronáit és egyéb talajművelő eszközeit.

„ZALA-DRILL” sikk és hegyes talajhoz egyaránt alkalmas, hazánk legjobb sorvető gépeit szab. kikapcsolható kapacsuklyókkal. Homokos talajra a „ZALA DRILL” különösen e célra készített és kitűnőnek bizonyult vető-árakkal lesz ellátva „PERFECTA” merítőköröngös vetőgépeit leszállított áron. — „PLANETT” rendszerű kézi tolókapait 2 kapakéssel 14 kor. töltőgépet külön 6 kor. — „HOLLINGSWORTH” löge-

reblyéit, kukoriczamorzsóit, szeeska- és répvágóit, va amint egyéb gazdasági gépek és eszközök. Árjegyzék szívesen küldetik! — Raktár Debreczen: Főpiacz 43 sz. a Svetics ház udvarán, a Dréher sörösarnok mellett.

GELBMANN JÓZSEF,

Weiser J. C. gazdasági gépgyár képviselője.

Hazai gyártmány!

Debreczen, 1903. Nyomatott a város könyvszemlájában.